พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

Fast Food Consumption Behavior of Undergraduate Students of Princess of Naradhiwas University

สุดารัตน์ รองปาน[1*], ภูษณ ไตรสุวรรณ[1], ณัฏฐธิดา สุวรรณรัตน์[1],
มนัสนันท์ สันติภราดร[1], เครือวัลย์ ห้วนก้ง[1]
Sudarat Rongpan[1*], Phusana Trisuvan[1], Nutthatida Suwannarat[1],
Manutsanun Santiparadon[1], Kruawan Hounkong[1]

(Received: December 7, 2020; Revised: January 22, 2021; Accepted: February 23, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จำแนกตามเพศ อายุ ดัชนีมวลกาย ศาสนา ระดับชั้นการศึกษา คณะ และ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 341 คน โดยใช้สูตรการคำนวณตัวอย่างของ Taro Yamane และเลือกกลุ่มตัวอย่างจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ค่าความเชื่อมั่น 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างในเชิงสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณ ด้วยวิธีการของ Fisher's Least-Significant Different (LSD)

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นปานกลาง คือรับประทานอาหารจานด่วน 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ($\bar{x}$ = 2.20, S.D. = 0.31) และให้เหตุผลกับการเลือกรับประทานอาหารจานด่วน คือ ด้านประชาสัมพันธ์ ($\bar{x}$= 2.97, S.D. = 0.54) และด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{x}$= 2.91 S.D. = 0.63) นักศึกษาที่มีเพศ ศาสนา คณะและค่าดัชนีมวลกายต่างกัน

[1]คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

[1]Faculty of Medicine, Princess of Naradhiwas University

*Corresponding Author: sudarat.r@pnu.ac.th

มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกัน ขณะที่นักศึกษามีอายุ ระดับชั้นปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: อาหารจานด่วน พฤติกรรม บริโภค มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

Abstract

This is a survey research aiming to study and compare fast food consumption behavior of undergraduate students of Princess of Naradhiwas University which was classified by gender, age, BMI, religion, year, faculty and income. The samples of this study consisted of 341 undergraduate students studying at Princess of Naradhiwas University in academic year of 2020. The sampling size was calculated by Tara Yamane's formula, and the sampling group was selected using stratified random sampling. The tools used in the study was the questionnaire on fast food consumption which received the confidence level at 0.87. Data were analyzed by using percentage, average, standard deviation, t-test and one-way ANOVA with Fisher's Least-Significant Different (LSD) multiple comparison tests.

The results revealed that students had fast food consumption behavior at a moderate level; eating fast food about 1 to 3 times a week ($\bar{X}$= 2.20, S.D. = 0.31) and give reasons that eating fast food was caused from the public relations ($\bar{X}$= 2.97, S.D. = 0.54) and marketing promotion ($\bar{X}$= 2.91 S.D. = 0.63). Students with different gender, religion, faculty and BMI had no difference in fast food consumption behavior. While the students with different ages, year, and income had different fast food consumption behaviors with statistical significance at 0.05.

Keywords: Fast food, Behavior, Consumption, Princess of Naradhiwas University

บทนำ

ปัจจุบันวิถีชีวิตของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยด้วยเหตุผลหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงส่งผลต่อการดำรงชีวิตในการเลือกบริโภคอาหาร (Yimprasert, 2017) การบริโภคอาหารจานด่วน (Fast Food) จึงเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในยุคสมัยของการแข่งขัน เร่งรีบ เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนิน

ชีวิตที่ต้องเผชิญกับปัญหานานัปการ และจากการศึกษาพบว่ามีปัจจัยสำคัญหลายอย่างในการเลือกบริโภคอาหารจานด่วน เช่น ปัจจัยด้านความรู้ ด้านความเชื่อค่านิยม ด้านวัฒนธรรมและสังคม และด้านจิตวิทยา เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกบริโภคอาหารจานด่วน (Nithitantiwat & Udomsapaya, 2017)

อาหารจานด่วนเป็นอาหารที่ปรุงเสร็จในเวลาอันรวดเร็วหรือทันเวลาพอดี (Just-in-time) และพร้อมรับประทานได้ทันที ให้พลังงานกับร่างกายในปริมาณมาก แต่มีคุณค่าทางโภชนาการน้อย ดังนั้นเมื่อบริโภคในปริมาณมากอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพของผู้บริโภค อาหารจานด่วนส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วย แป้ง ไขมัน เกลือ และน้ำตาล เป็นหลัก ส่วนประกอบดังกล่าวเป็นสาเหตุสำคัญต่อการชักนำให้เกิดภาวะ metabolic syndrome และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อการเกิดโรคต่าง ๆ ตามมา เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจและสมองอุดตัน เนื่องจากมีระดับน้ำตาลและไขมันที่สูงผิดปกติหรือร่วมกับผนังของหลอดเลือดแดงที่ไม่แข็งแรงจากการมีความดันโลหิตสูงทำให้มีการสะสมลิ่มเลือดตามมา ลิ่มเลือดจะอุดกั้นการไหลของเลือดที่จะไปเลี้ยงอวัยวะต่าง ๆ ซึ่งอวัยวะที่สำคัญคือสมองและหัวใจ นอกจากนี้เกลือในปริมาณสูงหากสะสมในร่างกายเป็นระยะเวลานานจะเสี่ยงต่อการเกิดโรคความดันโลหิต และโรคไตค่อนข้างสูง ระดับน้ำตาลในเลือดที่สูงอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อการเกิด insulin resistance นำไปสู่การเกิดโรคเบาหวาน และภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ เช่น การทำลายหลอดเลือดในจอตา หากไม่ได้รับการรักษาจะทำให้ตาบอดได้ น้ำหนักส่วนเกินมาก มีผลต่อการเกิดโรคกระดูกข้ออักเสบ และนอกจากนี้อาหารจานด่วนส่วนใหญ่เป็นอาหารประเภทไม่มีเส้นใยอาหาร จึงส่งผลเสียต่อการทำงานของระบบทางเดินอาหาร เกิดอาการท้องผูกโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ เป็นต้น (Rochlani, Pothineni, Kovelamudi, & Mehta, 2017) วัยรุ่นหรือนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยเป็นวัยที่มีความสำคัญมากช่วงหนึ่งของชีวิตเพราะเป็นช่วงที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้าน ทำให้ความต้องการสารอาหารต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก แต่ด้วยชีวิตประจำวันที่ต้องเร่งรีบในช่วงเวลาสั้น ๆ จึงทำให้ไม่มีเวลาในการเลือกรับประทานอาหาร ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเลือกบริโภคอาหารจานด่วนมากขึ้น เพื่อความสะดวกรวดเร็วและประหยัดเวลา จนลืมนึกถึงคุณค่าทางโภชนาการของอาหารที่รับประทานเข้าไป (Nithitantiwat & Udomsapaya, 2017) แต่ด้วยรสชาติของอาหารจานด่วนที่มีหลากหลายรูปแบบ ประกอบกับรายการอาหารที่มีให้เลือกสรรมากมาย จึงทำให้เป็นที่นิยมและยังสามารถหาซื้อได้ง่ายตามร้านสะดวกซื้อ (Boonchaucho, 2016)

Yimprasert (2017) พบว่าปัญหาโภชนาการของวัยรุ่นนั้น ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสม ทำให้มีปัญหาทั้งโภชนาการเกินและทุพโภชนาการ ซึ่งสอดคล้องกับ Penpong (2016) กล่าวว่า วัยรุ่นมักจะมีนิสัยการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากมีกิจกรรมด้านการศึกษาและสังคมทำให้ไม่ค่อยได้รับประทานอาหารที่บ้าน นิสัยการบริโภคก็เลยเปลี่ยนแปลงตามเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง

จากการศึกษาของ Kong-im (2016) กล่าวว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษาในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เพราะสภาพสังคมวัฒนธรรม จากวิถีชีวิตที่เคยรับประทานอาหารพร้อมหน้ากันทั้งครอบครัวในบ้าน โดยเฉพาะอาหารมื้อเช้า แต่ด้วยวิถีชีวิตที่เร่งรีบในปัจจุบัน ก็เปลี่ยนเป็นการเลือกรับประทานอาหารสำเร็จรูป อาหารจานด่วน และเลือกรับประทานอาหารนอกบ้านกันมากขึ้น เพราะความสะดวกและรวดเร็วในการเลือกซื้อและรับประทาน ซึ่งพฤติกรรมการบริโภคอาหารข้างต้นเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อการเกิดโรคและมีความสัมพันธ์กับโรคอ้วน

ปัจจุบันพบว่าวัยรุ่นหรือนักศึกษาในจังหวัดนราธิวาสมีพฤติกรรมการกินแบบหลากหลายเลียนแบบวัฒนธรรมการกินอาหารแบบตะวันตก เน้นการบริโภคอาหารจานด่วนมากขึ้น เช่น เฟรนฟรายชีส พิซซ่า ฮอทดอก ไก่ทอดเคเอฟซี แฮมเบอร์เกอร์ หรือแม้แต่อาหารสำเร็จรูป เป็นต้น รวมทั้งยังมีอาหารประจำพื้นที่ที่คนจังหวัดนราธิวาสชื่นชอบ ได้แก่ โรตีจิ้มแกง เป็นต้น อาหารดังกล่าวล้วนเป็นอาหารจานด่วนที่ให้พลังงานสูง แต่คุณค่าทางโภชนาการน้อย สุขภาพเป็นสิ่งที่ควบคุมการศึกษา และการศึกษาทำให้เกิดการพัฒนา โดยที่คุณภาพของนักศึกษาขึ้นอยู่กับภาวะโภชนาการ ถ้าได้รับสารอาหารไม่เพียงพอก็จะเกิดผลเสียต่อร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับ Penpong (2016) กล่าวว่า ถ้าผู้ที่อยู่ในวัยเรียนไม่ได้รับสารอาหารที่ถูกต้องและเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย ผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือ มีปัญหาสุขภาพ อ่อนแอ เจ็บป่วยง่าย มีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ ร่างกาย อารมณ์และความคิด ดำเนินไปไม่ดีเท่าที่ควร (Yimprasert, 2017)

ดังนั้นจึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับวิสัยทัศน์ในการเลือกซื้ออาหารของนักศึกษา ให้หันมาใส่ใจดูแลในสุขภาพ เนื่องจากแนวโน้มนักศึกษานิยมรับประทานอาหารจานด่วนมากขึ้น ซึ่งการรับประทานอาหารจานด่วนอาจทำให้เกิดเป็นนิสัย ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับภาวะทุพโภชนาการและโภชนาการเกินตามมาและอาจส่งผลให้เกิดภาวะไขมันในเลือดสูงที่สามารถนำไปสู่โรคแทรกซ้อนได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยได้ตั้งกรอบแนวคิดเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กรอบแนวคิดมีความครอบคลุมและชัดเจน ดังภาพที่ 1

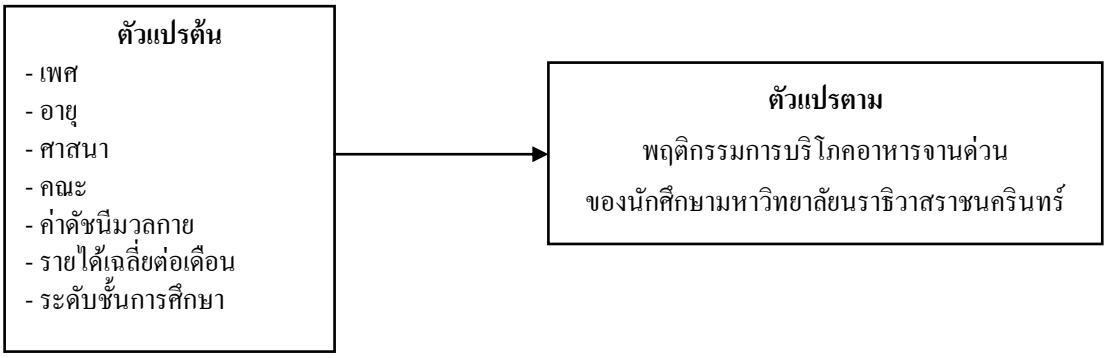

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 341 คน คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2563 โดยใช้สูตรการคำนวณตัวอย่างของ (Taro Yamane) (Yimprasert, 2017) มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ไม่เกิน .05

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 2,954 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 341 คน ขนาดตัวอย่างได้จาก

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ สูตร (Taro Yamane) (Yimprasert, 2017) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จำแนกตามคณะของปีการศึกษา 2563

คณะ	จำนวนประชากรทั้งหมด (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
แพทยศาสตร์	108	14
พยาบาลศาสตร์	387	44
วิทยาการจัดการ	890	102
ศิลปศาสตร์	425	49
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	225	26
วิศวกรรมศาสตร์	438	51
เกษตรศาสตร์	205	24
สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา	276	31
รวม	**2,954**	**341**

Source: Education Service Division (2020)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยอ้างอิงมาจากแบบสอบถามของ Matthaphan (2019) มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.87 และ Penpong (2016) โดยมีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.96 เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีเนื้อหาสาระอยู่ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎีและตัวแปรที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษาลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา จำนวน 8 ข้อ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา น้ำหนัก ส่วนสูง ชั้นปีที่ศึกษา คณะที่ศึกษา โรคประจำตัว และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Resting Scale) มี 3 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติเลย จำนวน 30 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้ ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และ ระดับ 0 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติ

การแปลผลคะแนน เป็นดังนี้ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนระดับไม่เคยปฏิบัติ คือ ไม่เคยปฏิบัติเลยหรือปฏิบัติต่ำกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนเป็นบางครั้ง คือ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ และค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนเป็นประจำ คือ มากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคอาหารจานด่วน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นลักษณะของการเลือกตอบโดย มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด จำนวน 14 ข้อ โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 4 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนน เป็นดังนี้ 4 คะแนน หมายถึง มากที่สุด 3 คะแนน หมายถึงมาก 2 คะแนน หมายถึง น้อย และ 1 คะแนน หมายถึงน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนน เป็นดังนี้ ค่าเฉลี่ย 3.28 – 4.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.52 – 3.27 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 1.76 – 2.51 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย และ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เมื่อผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว ผู้วิจัยอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยการตอบแบบสอบถามเน้นให้ เข้าใจว่าวิธีการตอบแบบสอบถามนั้น คำตอบที่ถูกต้องที่สุด คือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด ทั้งนี้ระหว่างการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยซักถามได้ตลอดเวลา

3. เมื่อทำแบบสอบถามเสร็จผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จนครบจำนวน 341 ชุด

4. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เลขที่ 015-2563-Rq-Exp ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 โดยผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัยโดยการชี้แจงวัตถุประสงค์ ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ขั้นตอนการ

ดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยพร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบเกี่ยวกับลักษณะการตอบ ทั้งนี้การเชิญชวนให้อาสาสมัครเข้าร่วมวิจัยจะเป็นอิสระในการตัดสินใจยินยอมด้วยความสมัครใจ

การวิเคราะห์ทางสถิติ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาใช้การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Fisher's Least-Significant Different (LSD)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2563 ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 341 คน ตามตัวแปร เพศ อายุ ศาสนา ชั้นปี ดัชนีมวลกาย คณะ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 79.77 และ เพศชาย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.23 ทั้งนี้เป็นนักศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 29.91 รองลงมาคือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.96 คณะศิลปะศาสตร์ 49 คน คิดเป็นร้อยละ 14.37 คณะพยาบาล 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.62 คณะเกษตรศาสตร์ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.04 และคณะแพทย์ศาสตร์ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.11

อายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 9-25 ปี และพบกลุ่มตัวอย่างมากสุดเป็นอายุ 19 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.74 ส่วนกลุ่มตัวอย่างน้อยสุดเป็นอายุ 25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างนับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 92.67 ศาสนาพุทธ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.04 และศาสนาคริสต์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29

ระดับชั้นปีของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ชั้นปีที่ 1 จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.74 ชั้นปี 2 จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 33.43 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.63

ดัชนีมวลกายของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าดัชนีมวลกายระหว่าง 18.50-24.90 อยู่ในเกณฑ์ปกติ จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 62.21 รองลงมาคือมีค่าดัชนีมวลกายน้อยกว่า 18.50 จำนวน 70 คน

ร้อยละ 20.52 ค่าดัชนีมวลกายระหว่าง 25.00-29.90 อยู่ในเกณฑ์ภาวะน้ำหนักเกิน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 และค่าดัชนีมวลกายมากกว่า 30 อยู่ในเกณฑ์โรคอ้วนขั้นที่ 1 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ดีมีจำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 75.40 รองลงมามีอาการเจ็บป่วยเป็นบางครั้งจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.34 และเจ็บป่วยเป็นประจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29 การแจกแจงโรคประจำตัวพบว่าไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 91.79 และมีโรคประจำตัว จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.21

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ พบรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 65.10 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.81 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 และมากกว่า 5,001บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.52

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อร้านอาหารจานด่วน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับความพึงพอใจ 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด โดยแสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงแบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้บริการร้านอาหารจานด่วน

ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านผลิตภัณฑ์	2.71	0.61	มาก
2. ด้านบริการ	2.64	0.55	มาก
3. ด้านการส่งเสริมการตลาด	2.91	0.63	มาก
4. ด้านประชาสัมพันธ์	2.97	0.54	มาก
5. ด้านสถานที่	2.68	0.53	มาก
รวม	**2.82**	**0.41**	**มาก**

(n = 341 คน)

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริโภคอาหารจานด่วนส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มากค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 2.82) ซึ่งอยู่ในช่วง 2.52 – 3.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคิดเป็น 0.41 โดยรายการความคิดเห็นแบ่งตามด้านต่าง ๆ ที่นำไปสู่การบริโภคอาหารจานด่วน พบกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า ด้านประชาสัมพันธ์ ($\bar{x}$ = 2.97) รองลงมาด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{x}$ = 2.91) ที่สำคัญด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{x}$ = 2.71) ด้านสถานที่ และด้านบริการเลยทำให้มีความสนใจอยากเข้าไปเยี่ยมชมและชิมรสชาติอาหาร

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเรื่องพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน

พฤติกรรม	ไม่เคยปฏิบัติ (ร้อยละ)	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านจะรับประทานอาหารจานด่วนคู่กับน้ำอัดลม	19 (5.57)	206 (60.41)	116 (34.02)	2.28	0.56	บางครั้ง
2. ท่านใช้เวลาในการรับประทานอาหารจานด่วนในแต่ละครั้งนานเกิน 1 ชั่วโมง	27 (7.92)	169 (49.56)	145 (42.52)	2.35	0.62	บางครั้ง
3. ท่านสั่งพิซซ่ามารับประทานที่บ้านโดยใช้บริการทางโทรศัพท์	18 (5.28)	81 (23.75)	242 (70.97)	2.66	0.58	ประจำ
4. ท่านใช้ร้านอาหารจานด่วนเป็นสถานที่นัดพบกับเพื่อน	63 (18.48)	233 (68.33)	45 (13.20)	1.95	0.56	บางครั้ง
5. ท่านรับประทานอาหารจานด่วนเป็นมื้อหลัก 1 มื้อ	88 (25.81)	214 (62.76)	39 (11.44)	1.86	0.59	บางครั้ง
6. ท่านสั่งอาหารจานด่วนที่มีราคาแพง	19 (5.68)	154 (45.23)	168 (49.31)	2.50	0.60	ประจำ
7. ท่านจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ในร้านอาหารจานด่วน	33 (10.84)	163 (47.80)	145 (41.35)	2.33	0.64	บางครั้ง
8. ท่านไปรับประทานอาหารจานด่วนกับครอบครัว	46 (13.49)	216 (63.34)	79 (23.17)	2.10	0.60	บางครั้ง
9. ท่านรับประทานอาหารจานด่วนกับกาแฟในตอนเช้า	33 (9.68)	108 (31.67)	200 (58.65)	2.50	0.67	ประจำ
10. ท่านรับประทานอาหารจานด่วนเวลาหิว	116 (34.02)	194 (56.90)	31 (9.10)	1.75	0.61	บางครั้ง
11. ท่านเลือกรับประทานอาหารจานด่วนตามรายการโฆษณาใหม่ ๆ	29 (8.50)	197 (57.77)	115 (33.72)	2.25	0.60	บางครั้ง
12. ท่านรับประทานเบอร์เกอร์แทนข้าวเย็น	26 (7.62)	218 (63.93)	97 (28.45)	2.21	0.56	บางครั้ง
รวม				**2.20**	**0.31**	**บางครั้ง**

(n = 341)

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง คือ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ ซึ่งอยู่ในช่วง 1.50-2.49 ($\bar{x}$ = 2.20, S.D. = 0.31) ซึ่งรายการพฤติกรรมการรับประทานอาหารจานด่วนยกตัวอย่าง เช่น การรับประทานอาหารจานด่วนในแต่ละครั้งนานเกิน 1 ชั่วโมง ($\bar{x}$ = 2.35) จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ในร้านอาหารจานด่วน ($\bar{x}$ = 2.33) รับประทานอาหารจานด่วนคู่กับน้ำอัดลม ($\bar{x}$ = 2.28) รับประทานอาหารจานด่วนตามรายการโฆษณาใหม่ๆ ($\bar{x}$ = 2.25) รับประทานอาหารจานด่วนกับครอบครัว ($\bar{x}$ = 2.10) ใช้ร้านอาหารจานด่วนเป็นสถานที่นัดพบกับเพื่อน ($\bar{x}$ = 1.95) รับประทานอาหารจานด่วนเป็นมื้อหลัก 1 มื้อ ($\bar{x}$ = 1.86) และ รับประทานอาหารจานด่วนเวลาหิว ($\bar{x}$ = 1.75) เป็นต้น

พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ คือ สั่งพิซซ่ามารับประทานที่บ้านโดยใช้บริการทางโทรศัพท์ ($\bar{x}$ = 2.66) สั่งอาหารจานด่วนที่มีราคาแพง ($\bar{x}$ = 2.50) และรับประทานอาหารจานด่วนกับกาแฟในตอนเช้า ($\bar{x}$ = 2.50)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบตัวแปรเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนใช้การทดสอบค่าที (t-test)

เพศ	**T-test for Equality of Means**				
	N	**$\bar{x}$**	**S.D.**	**t**	**P**
ชาย	69	2.17	0.34	0.688	0.49
หญิง	272	2.20	0.30		

(N = 341) *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ แยกตามเพศ เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติ พบว่า มี ค่าความน่าจะเป็น Probability (p) เท่ากับ 0.49 ซึ่งมากว่า .05 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาเพศต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบตัวแปร อายุ คณะที่เรียน รายได้เฉลี่ย กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. อายุ	ระหว่างกลุ่ม	8	2.00	0.24	2.69	.007*
	ภายในกลุ่ม	332	30.69	.092		
	รวม	340	32.69			
2. ศาสนา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.21	0.10	1.08	0.34
	ภายในกลุ่ม	338	32.48	.09		
	รวม	340	32.69			
3. ระดับชั้นปี	ระหว่างกลุ่ม	3	1.12	0.37	3.97	0.008*
	ภายในกลุ่ม	337	31.56	0.09		
	รวม	340	32.68			
4. คณะ	ระหว่างกลุ่ม	7	4.06	0.58	6.75	0.68
	ภายในกลุ่ม	333	28.62	0.08		
	รวม	340	32.68			
5. ดัชนีมวลกาย	ระหว่างกลุ่ม	3	.358	0.12	1.244	0.29
	ภายในกลุ่ม	337	32.334	0.09		
	รวม	340				
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.78	0.26	2.74	0.043*
	ภายในกลุ่ม	337	31.91	.095		
	รวม	340	32.69			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ แยกตาม ศาสนา คณะ และค่าดัชนีมวลกายที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกัน ขณะที่การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แยกตามอายุ ระดับชั้นปี และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน พบว่า มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี เป็นรายคู่ ด้วยวิธี Fisher's Least-Significant Different (LSD)

ชั้นปี	Fisher's Least-Significant Different (LSD)					
	$\bar{x}$	S.D.	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4
ปีที่ 1	2.28	0.26	-	.001*	.011*	.015*
ปีที่ 2	2.14	0.32	-	-	0.33	0.50
ปีที่ 3	2.19	0.30	-	-	-	0.68
ปีที่ 4	2.17	0.32	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนมากกว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ ด้วยวิธี Fisher's Least-Significant Different (LSD)

รายได้	Least-Significant Different (LSD)					
	$\bar{x}$	S.D.	ต่ำกว่า 3,000	3,001- 4,000	4,001 – 5,000	มากกว่า 5,001
ต่ำกว่า 3,000 บาท	2.21	0.31	-	0.436	0.045	0.103
3,001 – 4,000 บาท	2.18	0.30	-	-	0.015*	0.210
4,001 – 5,000 บาท	2.03	0.31	-	-	-	0.786
มากกว่า 5,001 บาท	2.06	0.18	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่สูงขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการบริโภคอาหารจานด่วนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง คือ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ทั้งนี้เหตุผลหลักของการเลือกรับประทานอาหารจานด่วนนักศึกษาคิดว่าด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{x}$ = 2.97, S.D. = 0.54) และ ด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{x}$ = 2.91 S.D. = 0.63) เป็นสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารจานด่วนเพิ่มขึ้น เพราะสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ง่ายเมื่อเทียบกับในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kong-im (2016) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดมีการโฆษณาและเชิญชวน ตลอดจนมีของกำนัลต่าง ๆ ล่อใจ จึงทำให้อาจหลงเชื่อ และหันมาบริโภคอาหารจานด่วนจนเกิดความเคยชิน ที่สำคัญมีการตกแต่งร้านที่แปลกตาเป็นที่สนใจของวัยรุ่น อาหารอร่อยถูกปากไม่เหมือนกับการรับประทานอาหารที่บ้าน และจากการวิจัยของ Nithitantiwat & Udomsapaya (2017) กล่าวว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของวัยรุ่น นักศึกษา สื่อโฆษณาผ่านทางสังคมออนไลน์สามารถชักนำให้หันมาใช้สินค้าและเลือกบริโภคอาหารกันมากขึ้นโดยไม่ได้คำนึงถึงปัญหาสุขภาพที่ตามมา อีกทั้งยังพบว่า บางครั้งวัยรุ่นเลือกรับประทานอาหารจานด่วนนอกบ้านแทนอาหารมื้อ อาจเป็นเพราะเรื่องของความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว และการได้นั่งรับประทานพูดคุยพร้อมกันกับกลุ่มเพื่อนหลายคนได้นอกจากนี้การตกแต่งร้านที่ได้บรรยากาศ มีเครื่องปรับอากาศ เนื่องจากอากาศในจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นอากาศร้อนชื้น ทั้งนี้นักศึกษายังคำนึงถึงการบริโภคร้านอาหารจานด่วนเพราะมีความสะดวก รวดเร็ว และซื้อง่าย แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเวลามาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Aphasakuldath (2016) นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ร้านอาหารจานด่วนเป็นสถานที่นัดพบกับเพื่อน จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Matthaphan (2019) กล่าวว่า ร้านอาหารจานด่วนเหมาะสำหรับเป็นที่พบปะเพื่อน พร้อมเปิดให้บริการในแบบที่ให้นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทำงาน สามารถเข้ามาทำงานร่วมกันได้จึงเป็นที่นิยมของนักเรียนและนักศึกษาให้มานัดพบกันที่ร้านอาหารจานด่วน นอกจากนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความพึงพอใจต่อร้านอาหารจานด่วนจากการประชาสัมพันธ์รายการอาหารใหม่ ๆ และรูปโฆษณาชวนเชื่อต่อการลิ้มลองอาหารจานด่วน ซึ่งแตกต่างจากวัยผู้ใหญ่และวัยสูงอายุจะชอบอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ

การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งนักศึกษาเพศ ศาสนา คณะ และดัชนีมวลกายต่างกัน พบว่ามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yimprasert (2017); Matthaphan (2019) ที่พบว่านักศึกษาที่มีสถานภาพ

ดังกล่าวต่างกัน แต่พฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในยุคสมัยนี้รสนิยมการบริโภคอาหารไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเพศ ศาสนา คณะและดัชนีมวลกาย อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มวัยรุ่นเหมือนกันซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านการศึกษา สังคมที่เหมือนกัน ประกอบกับร้านอาหารจานด่วนในจังหวัดนราธิวาสในปัจจุบัน มีรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่ตื่นตา การตกแต่งร้านที่สวยงาม ร่มรื่น เหมาะแก่การพบปะสังสรรค์ หรือการทำงานร่วมกันของทั้งวัยรุ่นทั้งชายและหญิง โดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องความแตกต่างทางศาสนา และสืบเนื่องมาจาการที่สังคมในจังหวัดนราธิวาสมีความเป็นพหุวัฒนธรรม ทำให้ประชาชนชาวไทยพุทธ และชาวไทยมุสลิมมีรสนิยมการบริโภคที่คล้ายคลึงกันประกอบกับการที่จังหวัดนราธิวาสมีร้านให้เลือกบริโภคน้อยซึ่งอาจเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้นักศึกษามีการบริโภคที่คล้ายคลึงกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Maytapattana (2017) พบว่า นักศึกษาที่มีค่าดัชนีมวลกายต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากความสัมพันธ์ทางด้านกรรมพันธุ์ของความอ้วนที่มีมาตั้งแต่เล็ก แต่ในขณะเดียวกันนักศึกษามีอายุใกล้เคียงกัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรั้วมหาวิทยาลัยร่วมกัน และอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมเหมือนกันเลยมีส่วนทำให้มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาถึงค่าดัชนีมวลกายพบว่า ระดับดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ คิดเป็นร้อยละ 62.50% และกลุ่มตัวอย่างมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ดี คิดเป็นร้อยละ 75.40 ซึ่งมีจำนวนที่มากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Penpong (2016)

การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์แยกตามอายุ ระดับชั้นปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ ระดับชั้นปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนมากกว่า ชั้นปีที่ 2 3 และ 4 อาจเพราะยังขาดความรู้เรื่องการบริโภคอาหารสำเร็จรูปที่จะส่งผลเสียต่อสุขภาพ ขาดการไตร่ตรอง และไม่คำนึงถึงเรื่องสุขภาพ ทั้งนี้อาจเพราะคิดว่าตนเองยังอายุน้อย ในการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท มีแนวโน้มในการใช้จ่ายและบริโภคอาหารจานด่วนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ว่านักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ Mungvongsa & Khangwa (2020) กล่าวว่า นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ได้รับเงินจากผู้ปกครองต่างกัน ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน รายได้ของผู้ปกครองที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีรายได้สูงมีอำนาจในการซื้ออาหารจานด่วนบริโภคได้มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า

สรุป

การศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ทำให้ทราบได้ว่านักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับการบริโภคอาหารจานด่วน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะเผยแพร่ความรู้เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ และควรเพิ่มจำนวนร้านค้าในการจำหน่ายอาหารโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาหารประเภท ผักผลไม้ สำหรับเป็นตัวเลือกในการบริโภคอาหารของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารจานด่วนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารจานด่วนเพิ่มเติมในนักศึกษา

2. เพื่อให้การวิจัยมีความหลากหลายของข้อมูลควรศึกษาในคนกลุ่มอื่นร่วมด้วย เช่น นักเรียน บุคลากร เจ้าหน้าที่ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อผลเสียในการรับประทานอาหารจานด่วน

3. ข้อมูลจากผลการวิจัยสามารถนำไปสร้างระบบการคัดกรอง ภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคในกลุ่ม metabolic syndrome และร่วมกันหาแนวทางในการสร้างโปรแกรมสุขภาพเพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในนักศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สำหรับทุนสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้

รายการอ้างอิง (References)

Aphasakuldath, C. (2016). *Consumer Behaviors and Lifestyle pattern Affecting Consumers' loyalty on Fast Food Consumption in Thung Khru, Bangkok*. Master Thesis, Master of Business Administration Bangkok University. (in Thai).

Boonchaucho, E. (2016). Thai Food Knowledge and Consumption Behaviors of Undergraduates at Dusit Thani College, Bangkok Metropolis. *Dusit Thani College Journal*, *10*(2), 165-179.

Kong-im, J. (2016). Fast Food Consumer Behavior in Nonthaburi Province. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, *2*(3), 40-50.

Matthaphan, J. (2019). Fast Food Consumption Behavior of Teenage Student in Urban Area, Chumphon Province. *Journal of Health Sciences Scholarship*, *6*(1), 45-56.

Maytapattana, M. (2017). Factors Associated with Food Consumption Behavior of Nursing Students. *The Journal of Faculty of NursingBurapha University*, *25*(3), 20-29.

Mungvongsa, A., & Khangwa K. (2020). Factors Related to Food Consumption Behavior of Senior High School Students In Watjuntrawart (Sukprasarnrat) School Phetchaburi Province. *Hua Hin Sook Jai Klai Kangwon Journal*, *5*(1), 1-16.

Nithitantiwat, P., & Udomsapaya, W. (2017). Food Consumption Behavior among Thai Adolescents, Impacts, and Solutions. *Journal of Phrapokklao Nursing College*, *28*(1), 122-128.

Penpong, M. S. (2016). Food Consumption Behavior of Students in Suratthani Province. *Journal of Management Sciences, 3*(1), 109-126.

Rochlani Y., Pothineni N.V., Kovelamudi S., & Mehta J. L. (2017). Metabolic syndrome: pathophysiology, management, and modulation by natural compounds. *Ther Adv Cardiovasc Dis*, *11*(8), 215–225.

Yimprasert, S. (2017). Food Consumption Behavior of Undergraduate Student Level 1 in Rajamangala University of Technology Isan Nakhon Ratchasima. *Ratjapruek Journal*, *15*(1), 33-41.